

Назив предмета:	ГЕОГРАФИЈА			
Годишњи фонд часова:	32			
Разред:	трећи			
Циљеви предмета:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука; 2. Стицање нових актуелних знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи; 3. Стицање нових и продубљених знања и објашњења о савременим географским појавама, објектима и процесима на територији Републике Србије; 4. Стицање нових актуелних знања о порасту, кретањима, структурним променама и територијалном размештају становништва; 5. Разумевање актуелне географске стварности наше земље и савременог света; 6. Развијање осећања припадности својој нацији као делу интегралног света, изградња и неговање националног и културног идентитета у мултиетничком, мултикултуралном и мултијезичком свету; 7. Оспособљавање ученика да примењују географско знање и вештине у даљем образовном и професионалном развоју; 8. Оспособљавање ученика за одговорно опхођење према себи и окружењу и за активно учествовање у заштити, обнови и унапређивању животне средине. 			
ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Увод	<p>– Стицање знања о предмету проучавања, подели, значају и месту географије у систему наука</p> <p>– Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука</p>	<p>– дефинише предмет изучавања, значај, развој и место географије у систему наука</p> <p>– разликује природне и друштвене елементе географског простора и схвата њихове узајамне узрочно-последичне везе и односе</p> <p>– одреди место географије у систему наука</p> <p>– објасни значај и практичну примену географских сазнања</p>	– Предмет проучавања, подела и место географије у систему наука	<p>На почетку теме ученике треба упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p>Облици наставе Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: теоријска настава (32 часа)</p> <p>Место реализације наставе Теоријска настава се реализује у учионици</p>

<p>Савремене компоненте географског положаја Србије</p>	<p>– Проширивање знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи</p> <p>– Уочавање општих географских карактеристика сагледавањем сложених друштвено – економских процеса и промена у југоисточној Европи на Балканском полуострву и у нашој држави.</p>	<p>– дефинише појам и функције државних граница, разуме државно уређење Србије и познаје државна обележја: грб, заставу, химну</p> <p>– објашњава на карти положај и величину територије Србије уз кратак опис битних карактеристика граница са суседним земљама</p> <p>– дефинише појам југоисточна Европа, лоцира на карти Балканско полуострво и идентификује његове опште географске карактеристике: физичке, културне и демографске</p> <p>– анализира промене на политичкој карти Балканског полуострва: настанак и распад Југославије, стварање нових држава и облици њихове сарадње</p> <p>– уочава предности и недостатке географског положаја Србије</p>	<p>– Површина, границе, државно уређење и државна обележја Србије</p> <p>– Савремене компоненте географског положаја Србије</p>	<p><u>Препоруке за реализацију наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – коришћење савремених електронских помагала, – аналогних и дигиталних географских карата различитог размера и садржаја – коришћење информација са Интернета – коришћење интерактивних метода рада – коришћење географских и историјских карата, општих и тематских – коришћење писаних извора информација (књиге, статистички подаци, часописи...) <p><u>Оцењивање</u></p> <p>Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> – праћење остварености исхода – тестове знања <p><u>Оквирни број часова по темама</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – увод (2 часа) – савремене компоненте географског положаја Србије (2 часа) – природни ресурси Србије и њихов економско географски значај (7 часова) – становништво и насеља Србије (6 часова) • привреда Србије (6 часова) • регионалне целине Србије (5 часова) • Србија и савремени процеси у Европи и свету (4 часа)
---	--	--	---	---

<p style="text-align: center;">Природни ресурси Србије и њихов економско географски значај</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Стицање нових и продубљених знања о природи Србије и њеном утицају на живот и привредне делатности људи – Сагледавање физичко-географских компонената простора Србије и разумевање њиховог значаја за живот људи и могућности развоја привреде 	<ul style="list-style-type: none"> – лоцира у оквиру геотектонске структуре Србије велике целине: Српско-македонску масу, Карпато-балканиде, Унутрашње динариде, Централне динариде и Панонску депресију и објасни њихов постанак (деловање унутрашњих тектонских и спољашњих сила) – идентификује основне макро-целине рељефа Србије: Панонски басен и Планинску област – одреди Планинску област и преглед громадних, карпатско-балканских, динарских планина и већих котлина – објасни елементе и факторе климе, разликује климатске типове у Србији и њихове одлике – направи преглед водног богатства Србије: одреди на карти развоја сливова, објасни постанак, поделу и значај језера и термоминералних вода – закључује о економском значају вода за снабдевање насеља, наводњавање, производњу хидроенергије, пловидбу, рибарство и туризам – дискутује о загађивачима, последицама и мерама заштите – познаје утицај физичко-географских фактора на формирање типова вегетације и разноврсност животињског света панонске и планинске области Србије – дефинише појам природне средине, предмет проучавања заштите природе, значај заштите и унапређивања природе – наведе елементе природне средине, загађиваче воде, ваздуха, земљишта; последице загађивања и мере заштите – препозна појаве штетне по своје природно и културно окружење и активно учествује у њиховој заштити, обнови и унапређивању – дефинише: парк природе, предео изузетних одлика, резерват природе, споменик природе и природне реткости 	<ul style="list-style-type: none"> – Релјеф Србије – Клима, биљни и животињски свет (одлике и значај) – Воде и водни ресурси, састав и карактер тла – Заштићена природна добра у Србији и заштита, очување и унапређивање природе 	
---	---	---	---	--

<p style="text-align: center;">Становништво и насеља Србије</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Проширивање знања о демографском развоју и распореду становништва у Србији – Уочавање демографских проблема и могућности њиховог превазилажења за свукупни друштвено-економски развој наше земље – Формирање свести о неговању националног и културног идентитета – Проширивање знања о насељима и факторима њиховог развоја – Уочавање трансформације насеља и њихових мрежа и система 	<ul style="list-style-type: none"> – опише антропогеографска обележја и историјско-географски континуитет насељавања Србије – објасни кретање становништва и територијални размештај становништва у Србији – укаже на промену броја становника Србије и наведе факторе који условљавају промене становништва – уз помоћ графичких метода анализира основне демографске одлике, објашњава их, врши предвиђања и изводи закључке . – дефинише појмове: наталитет, морталитет и природни прираштај. – дефинише појам миграција и разликује типове и видове миграција – објасни структуру становништва у Србији (биолошка, економска, социјална, национална) – разликује појмове: националног, етничког и културног идентитета – изгради став о једнаким правима људи без обзира на расну, националну, верску и другу припадност – објасни демографске проблеме и популациону политику у Србији – објасни радне миграције у европске земље и именује државе и градове у којима има нашег становништва – објасни исељавање нашег становништва на ваневропске континенте – разликује фазе у исељавању Срба у прекоокеанске земље – именује државе и градове у којима живи наше становништво – дефинише појам насеља – објасни постанак, развој и размештај насеља Србије – наведе факторе развоја и трансформације насеља и њихових мрежа и система 	<ul style="list-style-type: none"> – Антропогеографска обележја Историјско-географски континуитет насељавања Србије – Кретање и територијални размештај становништва (наталитет, морталитет и природни прираштај) – Миграције. Појам, значај, типови и видови – Структура становништва: биолошка, економска, социјална, национална (етничка и верска) – Демографски проблеми и популациона политика у Србији – Постанак, развој и размештај насеља Србије – Подела насеља. Сеоска, градска, приградска и привремена – Постанак, развој и размештај насеља Србије – Подела насеља. Сеоска, градска, приградска и привремена 	
--	---	--	---	--

<p style="text-align: center;">Привреда Србије</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Проширивање и продубљивање знања о привреди Србије и њеним основним карактеристикама – Сагледавање потенцијала и могућности Србије за конкурентност у светској привреди 	<ul style="list-style-type: none"> – анализира утицај природних и друштвених чиниоца на условљеност развоја и размештаја привреде Србије и групише гране привреде по секторима – објасни како природни и друштвени фактори утичу на развој и размештај пољопривреде Србије – дефинише гране пољопривреде у ужем смислу (земљорадња и сточарство) и ширем смислу (шумарство, лов и риболов), наведе значај пољопривреде – препозна основне функције шумарства, значај шума, факторе који их угрожавају и мере заштите – утврди значај лова и риболова – дефинише значај енергетике и рударства; наведе енергетске ресурсе и минералне сировине и направи њихов картографски преглед на територији Србије – објасни појмове индустрија и индустријализација, одрживи развој и наведе факторе развоја и размештаја, поделу индустрије и њен значај – анализира утицај природних и друштвених фактора на развој саобраћаја, кратко опише врсте саобраћаја и њихов значај – направи картографски преглед главних друмских и железничких праваца у Србији, пловних река и канала, већих лука и аеродрома – дефинише појмове: трговина, трговински и платни биланс и одреди значај трговине – анализира утицај природних и друштвених фактора на развој туризма, дефинише и наведе поделу туризма 	<ul style="list-style-type: none"> – Основне карактеристике привреде Србије. – Пољопривреда, шумарство, лов и риболов – Рударство и енергетика – Индустрија: појам, подела, структура и значај – Саобраћај и трговина – Туризам 	
---	--	---	---	--

<p style="text-align: center;">Регионалне целине Србије</p>	<p>– Стицање и проширивање географских знања о регионалним целинама Србије и сагледавање њихових специфичности</p>	<p>– дефинише појам регије и направи картографски преглед регионалних целина Србије – лоцира на карти Србије границе Војводине и њених предеоних целина и препозна њене природне и друштвене одлике – потврди на карти Србије границе Шумадије и Поморавља и наведе њихове природне и друштвене одлике – препозна на карти Србије границе Западне Србије и опише њене природне и друштвене одлике – покаже на карти Србије Старовлашко-рашку висију уз анализу њених природних и друштвених одлика – лоцира на карти Србије границе Источне Србије и наведе њене природне и друштвене одлике – препозна на карти Србије границе Јужног Поморавља и наведе његове природне и друштвене одлике – потврди на карти Србије границе Косова и Метохије и дискутује о његовим природним и друштвеним одликама</p>	<p>– Војводина – Шумадија и Поморавље (западно и велико) – Западна Србија – Старовлашко-рашка висија – Источна Србија – Јужно Поморавље – Косово и Метохија</p>	
<p style="text-align: center;">Србија и савремени процеси у Европи и Свету</p>	<p>– Стицање знања о савременим политичким и економским процесима у Европи и свету који су услов за напредак свих земаља и народа – Стварање реалне слике о Србији у светским размерама и савременим међународним процесима</p>	<p>– дефинише појмове: процес интеграције, демократска регионализација, глобализација – објасни економске интеграције на Балкану и у југоисточној Европи и познаје мирољубиву политику Србије у међународним оквирима и на Балкану – опише историјат развоја, наведе циљеве и дефинише проблеме унутар Уније – објасни услове које Србија треба да испуни да би постала равноправна чланица заједнице – опише историјат развоја УН, наведе циљеве и структуру организације и образложи приврженост Србије УН – дефинише појам глобализације и разликује политичке, територијалне, економске, културне и друге видове глобализације</p>	<p>– Сарадња Србије са другим државама и међународним организацијама – Европска унија – оснивање, чланице, циљеви, проблеми, фондови и њихова приступачност – Уједињене нације. Структура и међународни значај. Србија и УН – Глобализација као светски процес</p>	

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

- Српски језик и књижевност
- Историја
- Предузетништво
- Грађанско васпитање
- Верска настава